

Dosarul nr. 3ra-90/20

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: C. Guzun)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Minciuna, V.Mihaila, V.Sîrbu)

ÎNCHEIERE

22 ianuarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Mariana Pitic

examinând admisibilitatea cererii de recurs depusă de către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de către Duca Valeriu împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost casată parțial hotărârea din 12 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și a fost pronunțată în această parte o nouă hotărâre, iar în rest hotărârea a fost menținută,

constată:

La data de 22 noiembrie 2018 Duca Valeriu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 06 septembrie 2018 s-a adresat către pârât cu cerere, prin care a solicitat eliberarea informației privind lichidarea SC „Zama Ascom” SRL, însă pînă în prezent nu a primit răspuns.

A susținut că, la data de 27 octombrie 2018 a depus o cerere la Serviciul Fiscal de Stat, prin care a solicitat furnizarea informației și, anume, din ce cauză SC „Zama Ascom” SRL, care nu funcționează din anul 1998, nu depune dări de seamă fiscale și nu are datorii, nu este lichidată în conformitate cu normele din Codul fiscal.

A afirmat că, cererea nominalizată a fost recepționată de către pârât la data de 30 octombrie 2018 și conform Legii privind accesul la informație, era obligat să prezinte informația solicitată în termen de 15 zile, adică pînă la data de 15 noiembrie 2018 inclusiv.

A menționat că, pînă în prezent nu a primit niciun răspuns.

A considerat că, i-a fost încălcat dreptul de acces la informație garantat de art. 34 din Constituția Republicii Moldova și art. 10 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

A solicitat recunoașterea refuzului pârâtului de a-i oferi informația solicitată ca fiind ilegal și obligarea pârâtului de a-i elibera informația solicitată.

Prin hotărârea din 12 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea depusă de către Duca Valeriu a fost respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia din 16 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost casată hotărârea primei instanțe în partea respingerii pretenției ce ține de obligarea Serviciului Fiscal de Stat de a elibera lui Duca Valeriu informația solicitată conform cererii nr. 6027-c din 30 octombrie 2018 și în această parte a fost pronunțată o nouă hotărâre, prin care a fost admisă pretenția înaintată de către Duca Valeriu împotriva Serviciului Fiscal de Stat cu privire la obligarea eliberării informației și a fost obligat Serviciul Fiscal de Stat să elibereze lui Duca Valeriu informația solicitată conform cererii nr. 6027-c din 30 octombrie 2018. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută.

În susținerea opiniei sale, instanța de apel s-a bazat pe prevederile art. 1, 2, 5, 6, 15 alin.(3) și 16 alin. (1) din Legea privind accesul la informație și a stabilit că, la data de 30 octombrie 2018, cu numărul de intrare 6027-c, de către Serviciul Fiscal de Stat a fost înregistrată cererea semnată de către Duca Valeriu, prin care acesta a solicitat să fie informat despre faptul, din ce cauză, în pofida faptului că SC „Zama Ascom” SRL nu funcționează din anul 1998, nu depune declarații și nu are datorii, ultima nu este lichidată în conformitate cu normele din Codul fiscal (f. d. 25).

Totodată, instanța de apel a reținut că, din materialele dosarului se atestă că, la data de 19 noiembrie 2018 vicedirectorul Serviciului Fiscal de Stat a întocmit răspunsul cu numărul 26-15/1-13/14568, adresat apelantului Duca Valeriu, prin care a fost informat despre prevederile art. 2 și 26 alin. (2) și (9) din Legea privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali și ale art. 244 din Codul fiscal. Totodată, Duca Valeriu a fost informat că, în ultima perioadă SA „Zama Ascom” a prezentat dările de seamă fiscale, iar el nu este reprezentant al societății respective (f.d.27).

Instanța de apel a mai reținut că, potrivit extrasului din Registrul corespondenței de ieșire, ținut de către Serviciul Fiscal de Stat, răspunsul nr.26-15/1-13/14568 a fost expediat în adresa apelantului Duca Valeriu la 20 noiembrie 2018 (f.d.26).

La fel, instanța de apel a stabilit că, în extrasul din Registrul corespondenței de ieșire, ținut de către Serviciul Fiscal de Stat, este făcută mențiunea că, răspunsul nr. 26-15/1-13/14568 a fost expediat în adresa lui Duca Valeriu la data de 20 noiembrie 2018, dar aceasta nicidecum nu determină faptul că, acest răspuns a fost comunicat apelantului. Or, la materialele dosarului nu este anexată dovada recepționării răspunsului nominalizat de către apelant.

Instanța de apel a mai stabilit că, prevederile art. 15 alin. (3) din Legea privind accesul la informație indică expres că, deciziile luate în conformitate cu prezenta lege vor fi comunicate solicitantului într-un mod, ce ar garanta recepționarea și conștientizarea acestora. Aceasta implică deținerea probelor ce confirmă recepționarea nemijlocită a informației date de solicitant.

Totodată, instanța de apel a constatat că, doar invocarea de către intimat de acționare în modul expus și la caz, prezentarea doar a extrasului din Registrul corespondenței de ieșire, ținut de către Serviciul Fiscal de Stat, nu poate fi reținută, odată ce o probă în acest sens nu a fost prezentată, iar doar invocarea faptului nu are putere probantă.

La data de 24 octombrie 2019 Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru a depus recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, iar la data de 09 decembrie 2019 a depus recurs motivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și emiterea unei noi decizii cu privire la respingerea integrală a acțiunii.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece instanța de apel a interpretat în mod eronat legea.

A menționat că, a întreprins toate măsurile necesare onorării obligațiilor, ce-i revin în conformitate cu legislația privind accesul la informație, precum și legislația cu privire la petiționare și în acest sens, a furnizat răspunsul la solicitarea intimatului în baza scrisorii nr.26-15/1-13/14568 din 19 noiembrie 2018.

A susținut că, prin răspunsul acordat intimatului Duca Valeriu, i-a comunicat că, conform prevederilor art. 2 din Legea nr. 220 din 19 octombrie 2007 privind înregistrarea de stat a persoanelor juridice și a întreprinzătorilor individuali, persoană juridică inactivă este persoana juridică care, în decurs de 12 luni de la data înregistrării sau pe parcursul ultimilor 3 ani, nu a prezentat dările de seamă fiscale prevăzute de legislație, nu a efectuat operațiuni pe niciun cont bancar, nu este fondator al unei persoane juridice, nu are sucursale, nu are datorii la bugetul public național, nu a fost înregistrată în calitate de contribuabil al taxei pe valoare adăugată și nu are înregistrate la Serviciul Fiscal de Stat mașini de casă și de control cu memorie fiscală.

A afirmat că, cererea intimatului a parvenit la Serviciul Fiscal de Stat la data de 30 octombrie 2018 și răspunsul i-a fost expediat la data de 20 noiembrie 2018, astfel, termenul de 15 zile lucrătoare a fost respectat, iar Serviciul Fiscal de Stat și-a onorat obligațiile prevăzute de lege și a dat răspuns la cererea intimatului, care i-a fost comunicat prin intermediul ÎS Poșta Moldovei, fapt probat prin anexarea extrasului din Registrul trimiterilor poștale din 20 noiembrie 2018, prin urmare, declarațiile intimatului referitor la faptul că, informația nu i-a fost furnizată în termeni legali, sunt pur declarative.

A relevat că, Serviciul Fiscal de Stat a anexat extrasul din Registrul trimiterilor poștale, care este întocmit în situația în care expeditorul urmează să expedieze un număr mare de scrisori și este prezentat Întreprinderii de Stat Poșta Moldovei și nu extrasul din Registrul corespondenței de ieșire, după cum se menționează în decizia instanței de apel.

A invocat că, este nejustificată constatarea instanței de apel că, Serviciul Fiscal de Stat nu a prezentat proba, care să confirme faptul că, intimatului i-a fost furnizată informația solicitată, or, răspunsul la cererea lui Duca Valeriu a fost expediat prin scrisoare, prin intermediul ÎS Poșta Moldovei.

Examinând admisibilitatea cererii de recurs, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

Prin Legea nr. 116 din 19 iulie 2018 a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

În conformitate cu art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019.

În conformitate cu art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că, legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale.

Prin urmare, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va aprecia condițiile de admisibilitate a recursului în conformitate cu

prevederile art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, adică conform reglementărilor anterioare intrării în vigoare a Codului administrativ.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar.

Decizia instanței de apel a fost adoptată la data de 16 octombrie 2019 și a fost notificată recurentului la data de 20 noiembrie 2019, fapt confirmat prin copia scrisorii de însoțire și a plicului, anexate la materialele dosarului (f. d. 100), respectiv, recursul motivate depus de către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru, la data de 03 decembrie 2019, este în termen.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei de contencios administrativ, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- b¹) a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;
- f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Temeiurile prevăzute la alin. (3) se iau în considerare de către instanță din oficiu.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul depus de către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Prin urmare, argumentele invocate în recurs nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Totodată, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că, conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Rebai și alții contra Franței, 25 februarie 1995), pe când în recursul depus de către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Astfel, din considerentele menționate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara recursul depus de către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ și art. 270 din Codul de procedură civilă, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția generală administrare fiscală Centru, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Maria Ghervas

judecătorii

Nina Vascan

Mariana Pitic